

9. november 2018

Syv uger i Tanzania er nu til ende. Nogle perioder i ens liv går bare så stærkt, at man kan have svært med at få sjælen ordentlig med. Alligevel er der ting, der står meget klare efter en i øvrigt fuldstændig uproblematisk hjemrejse. Jeg vil her nævne nogle få af dem ...

En af dem er, at Ritha og jeg har fået en helt igennem fantastisk modtagelse, behandling og omsorg fra de danske missionærer og volontører, som vi har mødt på vores vej her i Tanzania. De har været med til at lægge praktiske ting til rette for os, de har inviteret os på mad, de har lagt øre til os og også givet os del i deres glæder og udfordringer i arbejdet og livet som udsendte. Og vi har oplevet et sammenhold i den danske DLM-flok, som har været enestående godt for os at opleve! At vi så fik lov at bo fire uger i vores families gæsterum, gør jo ikke den personlig oplevelse ringere

At undervise i to nye fag + en gammel kending kræver en del forberedelse. Ryger man så ind et par dage med maveproblemer mv., ja, så kommer man dertil, at man må melde fra til noget. For mit vedkommende blev det en prædiken i domkirken den næstsidste søndag. Kroppen meldte simpelthen pas. Ritha havde også en nat, hvor hun det meste af tiden måtte opholde sig på toiletet i stedet for i sengen. Det trætter, men samtidig må vi sige, at bortset fra det, så har vi været helt forskånet for slige trælse ting.

Det, vi virkelig savnede på turen, var nogle flere danske missionærer. Lige nu er der opslået en stilling både i

[Mara](#) og i [Iringa](#). Sidstnævnte sted ligger også den compound, som i sin tid rummede både Soma Biblia og Den danske Skole. Det er stadig her 30 år efter, at det blev bygget, gedigne bygninger, som godt kunne bruges til andet end til at blive udlejet til amerikansk nødhjælpsarbejde. Men det kræver bl.a. flere danske hænder end dem, der lige nu sidder på Stine og Rasmus Roager, der også bor her. Og det kræver mennesker/missionsvenner, der beder ... Både missionærer og lokale kristne ledere drømmer mange drømme om, hvad disse fine og funktionelle bygninger kunne bruges til. LM kunne faktisk tjene en del på dem ved at sælge dem til muslimerne, men det er der heldigvis ingen, der vil!

Tanzania bliver rigere, ingen tvivl om det, og den lutherske kirke vokser. Men lovisheden i menighederne er stadig kæmpestor. Jeg synes, bibelskoleeleverne i Kiabakari stillede mig over for store udfordringer: Hvad skal vi gøre, præst, når folk simpelthen ikke vil tro på os, når vi taler om den frie nåde i menighederne? Eller når folk er overbeviste om, at de to sække majs, de gav som gave til kirken, selvfølgelig stemmer Gud mere venlig overfor dem? Ja, sådan spørger de. Vi skal ikke være ledere i kirken, den tid er simpelthen helt forbi i Tanzania, Men vi har en opgave i at forkynde den frie nåde, forkynde om forsoningen og undervise om det kristne liv. Ting tager tid, for at de grundfæstes. Lad mig give et eksempel:

På et tidspunkt kom vi i missionærflokken til at tale om udenoms-sex. Stor set alle lokale kristne her har jo "vandret udenfor ægteskabet", som her kaldes i den sammenhæng. Som Brian Bjørn Nielsen siger: 'Vi må jo vise dem, hvor stort et evangelium, der ligger i Guds gode anvisninger for det kristne liv'. Husker ikke, hvordan vi kom ind på det, men Brian og Signes hushjælp sagde en dag, at mændene i Kiabakari bruger NT's ord om, at man ikke kan sige nej til den, der spørger om hjælp. Også når de vil have sex. Hun var meget klar i spyttet om, hvad hun selv mente om det, men mange presses. Der er både en stor opgave i at forkynde et frigørende evangelium og i at undervise klart om den velsignelse der er i at leve, som Gud vil – og ikke som vi vil.

Det, der ligger tilbage i denne tur, er nu, at eleverne skal til skriftlig semestereksamen i løbet af den næste uge. Så bliver deres svar mailet til DK, hvor jeg så skal rette dem. Samt at der skal videregives indtryk fra turen – og bedes! To meget vanskelige ting. Bed høstens Herre om at KALDE folk ud som høstarbejdere. Mange LM'ere har jo det – forkerte – indtryk, at det er forfærdeligt at være ydremissionær. Derfor skal mennesker kaldes af Herren! Det er fint med eventyrlyst osv., og man kan få mange oplevelser mv. ved at leve i et fremmed land, men det er ikke det, der skal drive mennesker ud. Det er kaldet fra Herren!

Tak til alle jer, der har fulgt med på bloggen, tak til alle jer, der har bedt.

Kiabakari, mandag d. 22. oktober 2018

Nu har vi været i Tanzania i godt en måned. Vi har kunnet se det på, at vi skulle købe mere taletid til vores mobiler. Her i landet får man intet uden, at det er betalt på forhånd. Strøm og vand i husene betales også på forhånd. Får man ikke betalt, så forsvinder det simpelthen. Og den eneste måde, det kommer på igen, er at betale – og langt de fleste betalinger her ordnes via mobilepay. Systemet er faktisk noget mere udbygget end i Danmark ...

Endnu engang er vi blevet mindet om, hvor mangeartede en missionærs indsats er i dagligdagen. I Danmark og blandt missionsledere tales der meget om, at den diakonale indsats skal fylde mere i LM's internationale mission. Ja, institutionaliseret kan den måske godt fylde mere – og det bliver så måske på bekostning af det, som vi også opfatter som kerneopgaver: evangelisering blandt de mindst nåede og oplæring af dem, der er nået. Men hvor er der lang vej at gå for nye kristne, inden troen og kristenlivet virkelig er kommet til mandsmodenhed. Det klares ikke på et bibelskoleophold – eller på en generation. Men når det kommer til diakonien, så ydes der allerede nu en kæmpestor indsats i det daglige. Der lægges øre til nød, der vejledes i praktiske og åndelige spørgsmål, der ydes psykisk, social og åndelig omsorg. Mennesker 'ses' – både i og udenfor menigheden!

Og endnu engang mindes vi om, hvor bred og nærmest fuldstændig uoverskuelig den kulturelle kløft er, og hvor stor forskel der er på dem og os. Det skal overhovedet ikke forstås nedvurderende i forhold til ikke-danskere, men det skal tages helt bogstavelig. Vi voksne har jo fået redskaber til at prøve at agere i forskellene, og også til at prøve at forstå dem, når vi kommer bare en lille smule ind under de for øjnene umiddelbart tydelige forskelle. Og det er jo en spændende verden at gå ind i: samtalerne, de uforståelige ting, erkendelsen af, at "det rigtige" altså langt fra behøver at være det, vi anser for godt osv. Men missionærlivet består ikke kun af voksne (forhåbentlig) selvkritiske og reflekterende mennesker. Hvad med børnene? De er mere umiddelbare – både på godt og ondt! Men lad os ikke være for romantiske her. Der er kæmpe forskel på et (bredt forstået) europæisk verdensbillede og et lokalt afrikansk verdensbillede i en relativ ung kristen kultur. Hvordan leger man sammen, når opdragelsen og menneskesynet er så ekstremt forskelligt? Hvordan agerer man, når ens egne børn ikke altid tænker politisk korrekt, eller når der vitterlig er ting i nabo-børnenes måde at lege på, som man på ingen måde ønsker skal præge ens egne børn?

Arbejdsomt har måneden været meget forskellig. 14 dage i Iringa med undervisning, samvær både på swahili og dansk, indblik i mange ting, fælles tænkning om både nutid og fremtid i arbejdet. Og 14 dage på bibelskole, hvor der skal forberedes og undervises 15 klasses timer om ugen + prædikes de fleste søndage. Det giver simpelthen et stort arbejdspress, hvor der skal gives, gives, gives ... Det er *også* missionærliv og det er der omkostninger ved. En umiddelbar en er træthed og en til tider kort lunte.

Men vi glæder os over at få lov at være med.

I går var jeg med Signe og Brian (+ Tabitha på et år) til gudstjeneste en god time herfra, hvor næsten hele befolkningen består af én stamme – historisk set en kvægnomade stamme, som engang i tidernes morgen indvandrede fra Sudan, hvor pladsen var blevet for trang til dyrene. Jeg prædikede og bagefter var vi ude og spise hos en elev og hans familie – meget som tak, fordi Signe og Brian havde hjulpet ham sidste år, hvor han, mens han var elev på bibelskolen, fik tuberkulose. Alle er vi noget 'røde' i dag. Vi sad ude under nogle 'tynde' træer, mens maden blev lavet og senere spist. Solen var meget skarp, men det opdagede vi først rigtig, da aftenen blev sval ...

Samtidig var Ritha hjemme med de to største af børnebørnene. Samvær og pizza-fremstilling. Det er en god ting at være med til som bedstemor.

Kiabakari d. 16.10 2018

Efter at familien er kommet hertil for to dage siden er det så blevet 'dagligdag'. 15 undervisningstimer om ugen, så der er nok at se til. Power pointen har drillet, men nu tror jeg, der er styr på det, så nu hedder det forberedelse og undervisning, forberedelse og undervisning ...

Kiabakari d. 14. oktober 2018

Her søndag morgen en lille time før kirketid er Ritha, fam. Bjørn Nielsen + deres volontører Kristine og Simon Agerbo på vej mod Kiabakari Bibelskole fra Iringa i bil. De kørte en 13-14 timer i går lørdag og har endnu en 8-9 timer på vejen i dag, før de har kørt de mellem 1100 og 1200 km. Der er asfalt næsten hele vejen, men her i landet er der lavet så mange bump på vejene, at man i gennemsnit kun kommer 50 km. frem i timen. Bumpene sænker farten, men har også – sammen med meget trafikpoliti – nedbragt antallet af trafikulykker ganske meget.

Jeg kom hertil fra Iringa i tirsdags med fly via Dar es Salaam. Har altså været her nogle dage uden familien, hvilket på sin vis har været fint, da jeg har kunnet bruge lidt mere tid på at forberede undervisning. I løbet af små 4 uger her skal jeg gennemgå tre fag, nemlig Esajas, Galaterbrevet og Johannesbrevene, og da jeg kun har undervist i Galaterbrevet før, har det været godt med lidt ekstra forberedelsestid.

Regntiden har været noget forsinket i år, så jeg blev – ganske ufortjent – takket den dag, jeg kom, for samtidig kom den første store regnbyge. Lige nu buldrer det også i skyerne, så også i dag vil det sikkert regne. Det 'buldrede' også noget i nat, da der ikke så langt herfra bliver holdt fest. Et bryllup kan godt tage en 2-3 døgn, hvor man fester igennem med høj musik hele natten og så holder pause i nogen timer om formiddagen. I nat var det heldigvis så langt væk, at jeg godt kunne sove for det.

Inden jeg fløj herop, medvirkede jeg de første dage af den årlige konference for DLM-missionærerne, som i år blev afholdt på et lejrsted lidt udenfor Iringa.

Der er bibeltimer, gudstjeneste, foredrag, samvær og meget mere. Bl.a. var der en aften besøg af en 3-4 masaiere, som arbejder i MUWA, en organisation, der arbejder med evangelisation blandt kvægnomader i Tanzania. Bl.a. Axel Rye Clausen – nu snart afgående Cambodja-missionær – var i 90'erne med til at stifte MUWA. Vi fik et

fantastisk indblik i om arbejdet. Disse kristne *wafugaji* (kvægnomader) havde et oprigtigt og ægte vidnesbyrd – både om Jesus og om evangelisationsarbejdet. De kører rundt til de forskellige bopladser og forkyn-

der evangeliet. Mange, især kvinder og børn, er kommet med i Guds rige igennem årene, og det er som om Gud nu i stadig højere grad også åbner mændenes hjerter for evangeliet. Og der er stadig masser af kvægnomader i Tanzania. Arbejdet, der dels består af evangelisation, dels af bibelskolen i Ilambilole, støttes massivt økonomisk af LM. Pt. er Rasmus Roager den eneste missionær, der er direkte med i arbejdet, men der er en ledig stilling!

Men her og nu står den på undervisning. I år er der et første- og et andetårshold på skolen...

Iringa d. 1. oktober 2018

Ti dage går hurtigt, men så længe har Ritha og jeg faktisk været i Tanzania nu. Vi havde en god tur herved og har fået en fin modtagelse både af missionærer og lokale kristne og kirkeledere. Efter 1½ døgn i Dar es Salaam for at få ordnet kørekort mv., ankom vi til Iringa her i den sydlige del af Tanzania efter en køretur på 10 timer. Det er tydeligt at se, at trafikken vokser år for år i landet. På den danske skoles bygninger her i byen er vi så blevet installeret i en af de gamle missionærlejligheder. Og kan hurtigt konstatere, at der er et stort vareudbud på marked og i butikker.

Min opgave de to første uger er dels at undervise noget på bibelskolen for kvægnomader i Ilambilole ca. 40 km fra Iringa og dels sammen med Rasmus Roager, der er missionær her i byen sammen med sin familie, på vegne af Luthersk Mission (DLM) at føre nogle samtaler med forskellige kirkelige ledere. I Ilambilole på bibelskolen gennemgår jeg Galaterbrevet. Spændende at arbejde med disse folk, hvoraf nogle vistnok har en del uddannelse, mens andre stort set først har lært at læse og skrive på bibelskolen.

Selvom det er en del år siden, de har været her, omtales Gravers Bøge Madsen og Hans Chr. Jensen, der var med til at grundlægge skolen for godt 20 år siden, stadig med stor begejstring. LM's fortsatte arbejde værdsættes her. I går fik jeg for øvrigt lov at prædike ved gudstjenesten i Ilambilole i en propfuld kirke.

Vi er jo oppe i omkring 1500 meters højde, så det er koldt, så snart solen går ned, og selv midt på dagen er varmen ikke noget problem. Vi går jo dog mod varmere tider, idet vi her opholder os syd for ækvator.

Efter en dag på kontoret i dag er der så igen i morgen samtale med biskop og generalsekretær over Iringa stift. Her skal Rasmus og jeg bl.a. diskutere det fremtidige samarbejde mellem DLM og stiftet som et slags formøde til, at Christian Lund Pedersen, der er missionskonsulent for DLM for Tanzania, skal mødes med biskoppen i næste uge. Christian lander nemlig om få dage i landet – bl.a. for at deltage i den årlige DLM-missionærkonference, som skal finde sted på en Camp lidt uden for Iringa og begynder på fredag. Det glæder vi os – sammen med hele missionærflokken her – til at deltage i.

Århus d. 18. april

Her for 2018 er planen nu, at jeg rejser til Tanzania omkring d. 21. september. Så skal jeg først i et par uger (uge 39-40) være involveret i bibelskolen fra kvægnomader, Ilambilole bibelskole, der ligger et stykke udenfor Iringa i det sydlige Tanzania. Derefter rejser jeg nordpå til Mara Stift, hvor jeg skal undervise på Kiabakari Bibelskole i ugerne 41-44. Det bliver efter planen så med retur til Danmark i begyndelsen af november

Århus d. 19. januar

Nu er det faldet på plads, at jeg i perioden 2018 – 2020 er blevet ansat af DLM i en 20% stilling som pendler-missionær med henblik på bibelundervisning i Tanzania. I praksis bliver min stilling i Aroskirken så reduceret tilsvarende. Hvor jeg skal hen i Tanzania her i 2018 og det præcise tidspunkt for det, arbejdes der på. Jeg skriver mere, når jeg ved mere...